Sivistysvaliokunta

Torstai 7.11.2024 klo 12.00—13.43

Läsnä
puheenjohtaja Tuula Haatainen sd
varapuheenjohtaja Ari Koponen ps
jäsen Eeva-Johanna Eloranta sd (4, 5) (3, 6 osittain)
jäsen Inka Hopsu vihr (1, 2, 3, 4) (5 osittain)
jäsen Hanna Kosonen kesk (4, 5) (3, 6 osittain)
jäsen Milla Lahdenperä kok (1, 2, 3, 4) (5 osittain)
jäsen Pia Lohikoski vas
jäsen Mikko Ollikainen r (4, 6, 7, 8) (3, 5 osittain)
jäsen Nasima Razmyar sd
jäsen Markku Siponen kesk (3, 4, 5 osittain)
jäsen Jaana Strandman ps
jäsen Mari-Leena Talvitie kok (5 osittain)
jäsen Oskari Valtola kok (4) (3, 5, 6 osittain)
varajäsen Ritva Elomaa ps (3, 4 osittain)
varajäsen Teemu Keskisarja ps (3, 4 osittain)
varajäsen Marko Kilpi kok (4) (3 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Marja Lahtinen
valiokuntaneuvos Maiju Tuominen

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 7 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 112/2024 vp

Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi liite A 3

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Razmyar ehdotti ed. Lohikosken kannattamana, että lakiehdotukset hylätään. Seuranneessa äänestyksessä mietintöluonnos voitti ed. Razmyarin ehdotuksen äänin 8—7.

Ed. Razmyar ehdotti ed. Lohikosken kannattamana, että mietintöön lisättäisiin seuraava lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa ammatilliseen koulutukseen ja jatkuvaan oppimiseen kohdistuneiden leikkausten kokonaisvaikutusta koulutuksen saavutettavuuteen, ihmisten mahdollisuuteen uudelleen kouluttautua, vaihtaa ammattia ja työllistyä.” Seuranneessa äänestyksessä mietintöluonnos voitti ed. Razmyarin ehdotuksen äänin 8—7.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Mietintöön jätettiin vastalause: ed. Razmyar, Eloranta, Haatainen, Hopsu, Lohikoski, Kosonen ja Siponen.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selonteko
Valtioneuvoston selonteko VNS 4/2024 vp

Valiokunta hyväksyi käsittelyn pohjaksi 24.10.2024 jaetun lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Lohikoski ehdotti, että lausunto saisi eriävästä mielipiteestä ilmenevän sisällön. Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Perustelujen kappaleen 5 jälkeen lisättiin seuraava uusi kappale: ”Koulutus on yksi keskeisimpiä palveluita, joita pakolaiset tarvitsevat ja pakolaisten integrointia kansallisiin koulutusjärjestelmiin pidetään ensisijaisena kestävänä ratkaisuna. Tällaista valmiutta tarvitaan niin Suomessa esimerkiksi ukrainalaisten pakolaisten suhteen kuin kehittyvissä maissa.”

Perustelujen kappaleen 10 edelle lisättiin seuraava uusi kappale: ”Koulutuspainopisteen rahoitus vähenee 30 %. Säästöjä kohdennettaessa on huolehdittava Suomen koulutuspainopisteen resursseista. Ilmastokriisi ja konfliktien lisääntyminen tarkoittavat, että tarve koulutukselle kriisitilanteissa (Education in Emergencies) kasvaa.”

Muilta osin luonnos hyväksyttiin sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: ed. Lohikoski.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lukiolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 159/2024 vp

Asiantuntijalausunto HE 159/2024 vp SiV 07.11.2024 ylijohtaja Petri Lempinen, opetus- ja kulttuuriministeriö Asiantuntijalausunto liite A 5
Asiantuntijalausunto HE 159/2024 vp SiV 07.11.2024 opetusneuvos Petri Lehikoinen, Opetushallitus Asiantuntijalausunto liite B 5
Asiantuntijalausunnon liite HE 159/2024 vp SiV 07.11.2024 opetusneuvos Petri Lehikoinen, Opetushallitus Asiantuntijalausunto liite C 5
Asiantuntijalausunto HE 159/2024 vp SiV 07.11.2024 pääsihteeri Tiina Tähkä, Ylioppilastutkintolautakunta Asiantuntijalausunto liite D 5
Asiantuntijalausunto HE 159/2024 vp SiV 07.11.2024 erityisasiantuntija Kyösti Värri, Suomen Kuntaliitto Asiantuntijalausunto liite E 5
Asiantuntijalausunnon liite HE 159/2024 vp SiV 07.11.2024 erityisasiantuntija Kyösti Värri, Suomen Kuntaliitto Asiantuntijalausunto liite F 5
Asiantuntijalausunto HE 159/2024 vp SiV 07.11.2024 korkeakoulu- ja tiedepolitiikan asiantuntija Jani Kykkänen, Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry Asiantuntijalausunto liite G 5
Asiantuntijalausunto HE 159/2024 vp SiV 07.11.2024 toiminnanjohtaja Ida Mielityinen, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry Asiantuntijalausunto liite H 5
Asiantuntijalausunto HE 159/2024 vp SiV 07.11.2024 Kansallinen koulutuksen arviointikeskus Asiantuntijalausunto liite I 5
Asiantuntijalausunto HE 159/2024 vp SiV 07.11.2024 Taideyliopisto Asiantuntijalausunto liite J 5
Asiantuntijalausunto HE 159/2024 vp SiV 07.11.2024 Suomen kieltenopettajien liitto SUKOL ry Asiantuntijalausunto liite K 5

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- ylijohtaja Petri Lempinen, opetus- ja kulttuuriministeriö, liite
- hallitussihteeri Maria Soininen, opetus- ja kulttuuriministeriö
- opetusneuvos Anne Ekroth, opetus- ja kulttuuriministeriö
- asiantuntija Johannes Peltola, opetus- ja kulttuuriministeriö
- opetusneuvos Petri Lehikoinen, Opetushallitus, liite
- pääsihteeri Tiina Tähkä, Ylioppilastutkintolautakunta, liite
- erityisasiantuntija Kyösti Värri, Suomen Kuntaliitto, liite
- korkeakoulu- ja tiedepolitiikan asiantuntija Jani Kykkänen, Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry, liite
- toiminnanjohtaja Ida Mielityinen, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry, liite

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- Kansallinen koulutuksen arviointikeskus, liite
- Taideyliopisto, liite
- Suomen kieltenopettajien liitto SUKOL ry, liite

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi koulumatkatukilain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 177/2024 vp

Valiokunta kävi epävirallista keskustelua asiasta.

7. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

8. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 8.11.2024 kello 11.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Maiju Tuominen